

Hans Biesheuvel heeft met ONL de tijdgeest mee

'Klein is het nieuwe groot'

TEKST HANS HAJÉE FOTOGRAFIE 31PICTURES

Het Binnenhof is letterlijk maar een steenworp verwijderd van Hans Biesheuvels werkkamer in het kantoor van ONL voor Ondernemers. Een strategische plek voor de nieuwe organisatie die Biesheuvel startte na zijn vertrek als voorzitter van MKB-Nederland. 'ONL past in de tijdgeest. Bestaande organisaties en partijen bieden onvoldoende oplossingen voor de in onzekerheid omgeslagen schijnzekerheden. Veel mensen zijn op zoek naar nieuwe ankers. Niet verwaterd of abstract, maar authentiek en concreet.'

Tot veler verrassing legde Hans Biesheuvel in september 2013 na twee jaar de voorzittershamer van MKB-Nederland neer. 'In de polder waar vooral verticaal wordt gedacht, blijkt het erg lastig om zaken voor elkaar te krijgen,' motiveert hij zijn besluit. 'Verder is MKB een relatief kleine appel in de grote VNO-NCW-boom. Landelijk is er amper nog een duidelijke eigen agenda. Dat begon steeds meer te wringen. Want de laatste jaren hebben kleinere bedrijven het moeilijk, onder meer door de forse lastenverzwaringen. Hun problematiek is echter wezenlijk anders dan die van het grootbedrijf. De belangen lopen uiteen en dan wordt het steeds lastiger om een gezamenlijk geluid te laten horen. Ook speelt mee dat de leden van MKB-Nederland geen ondernemers zijn maar brancheorganisaties. Hierdoor worden standpunten sterk gefilterd. Dat heeft zeker voordelen maar is een nadeel in tijden van crisis, als veranderingen en scherpe keuzes onvermijdelijk zijn.'

Heeft Biesheuvel deze dynamiek en de bijbehorende processen onderschat? 'Wellicht. Vooraf had ik weinig kennis van de wereld van brancheorganisaties. Ook de beperkte invloed binnen de sa-

menwerking met VNO-NCW viel me in de praktijk tegen.'

Draagvlak

Biesheuvels afscheid bij MKB-Nederland maakte veel los. 'Ik kreeg letterlijk duizenden reacties met als rode draad: je was goed bezig, jammer dat je stopt. Dat deed me deugd. En gaandeweg ontstond het idee voor een nieuwe organisatie als rechtstreekse vertegenwoordiger van de ondernemersbelangen.' Van een vooropgezet plan was volgens Biesheuvel geen sprake. 'Het idee voor ONL vindt zijn grondslag in de respons die ik kreeg na mijn vertrek. Vervolgens hebben we het draagvlak onderzocht. Want je kunt nog zoveel willen, als in Den Haag, bij provincies en gemeenten de deuren dicht blijven, kom je niet verder. Daarom is intensief contact geweest met ministers, fractievoorzitters, regionale en lokale politici. Ook is gesproken met banken, onderwijsinstellingen en organisaties als TNO. Conclusie: er is ruimte voor en behoefte aan een authentieke ondernemersorganisatie.' Met die wetenschap ging ONL van start, waarbij een actie met tientjesleden voor de financiële basis zorgde. 'Dat leverde 10.000 sympathi-

santen op. Nu zijn we druk bezig om onze *funding* een meer structureel karakter te geven.'

Cruciale rol

De politiek heeft al veel gesprekspartners. Waarom staat men toch open voor ONL? 'Nu het grootbedrijf de komende jaren verder krimpt, moet de noodzakelijke werkgelegenheids groei komen van kleine bedrijven. Zij spelen een cruciale rol bij maatschappelijke opgaven zoals het aan een baan helpen van ouderen, Wajongers en mensen uit de bijstand. Klein is het nieuwe groot. De politiek onderkent dat in toenemende mate en wil in contact komen met deze ondernemers. De behoefte aan een organisatie die dat contact faciliteert en weet wat leeft bij het mkb is veel groter dan vijf jaar geleden. ONL past in de tijdgeest.'

Hans Biesheuvel heeft met ONL de tijdgeest mee

Kerst 2007

À propos tijdgeest: 'Verplaats je even naar de Kerst van 2007,' houdt Biesheuvel zijn gehoor regelmatig voor. 'Economische groei was vanzelfsprekend, krediet ruimschoots beschikbaar en de huizenprijzen leken alleen omhoog te kunnen gaan. Onze banken behoorden tot de degelijkste ter wereld en het Nederlandse pensioenstelsel was goudgerand. Hoe anders is het nu. Amper zes jaar later blijken dit stuk voor stuk schijnzekerheden. Of we willen of niet, iedereen moet zich instellen op de gewijzigde omstandigheden.'

Achter de feiten aan

Er moet geïnvesteerd worden in wendbaarheid en aanpassingsvermogen. 'Dat is het kapitaal van de toekomst. Het betekent onder meer dat de bestuurlijke snelheid omhoog moet. Het is onbestaanbaar dat tien jaar nodig is voor een onderwijs-herziening. In een wereld waar organisaties en bedrijfsmodellen een steeds kortere looptijd hebben, blijf je zo achter de feiten aanlopen. De ambitie moet daarom niet liggen bij wat politiek haalbaar is maar de maatschappelijke en economische urgentie moet centraal staan. Daar blijven wij op hameren en bestoken de politiek met argumenten en informatie' De nieuwe tijd stelt ook ondernemers voor grote uitdagingen. 'Daarom organiseren wij samen met partners door het hele land kennistafels. Deelnemers krijgen praktische handvatten aangereikt voor thema's als financiering, export en ondernemersvaardigheden.'

Vinger aan de pols

Biesheuvel en zijn ONL-collega's zijn veel in het land te vinden en gaan tijdens bijeenkomsten en congressen met ondernemers in gesprek. 'Daar delen wij onze visie en doelstellingen, maar luisteren vooral naar wat ondernemers beweegt. Ook via een wekelijkse poll houden we de vinger aan de pols van onze achterban. Wij zorgen ervoor dat de resultaten bij politiek en media terechtkomen.' Nieuw podium is een eigen tv-programma met als titel De Ondernemersclub. 'De nadruk ligt daarbij op kansen en groei. Het gaat vooralsnog om twaalf afleveringen die op locatie bij bedrijven worden opgenomen.'

Broodjeszaak

Bij de introductie van ONL in oktober vorig jaar werd een schaduwkabinet gepresenteerd met naast Biesheuvel onder meer Jacqueline Zuidweg, Peter Paul de Vries en Arko van Brakel. 'Het leverde veel publiciteit op en helpt om onze boodschap voor het voetlicht te brengen. Een van de kernpunten daarbij is een betrouwbare, consistente overheid. Dus niet elk jaar een andere regel of heffing om de boekhouding op orde te krijgen. Maatregelen als de BTW- en accijnsverhoging treffen immers vooral kleine ondernemers. Dat moet anders. Als je wilt dat bedrijven banen creëren, moeten zij daarvoor wel de ruimte krijgen. Die ontbreekt nu. Daarom moeten ook de kosten van arbeid omlaag.' Als het gaat om ontslagrecht of loondoorbetaling bij ziekte moet een broodjeszaak met twee medewerkers voldoen aan dezelfde wetgeving als Shell. 'Dit zorgt voor een forse administratieve last en frustrereert de groei. Jarenlang loon doorbetalen bij ziekte is voor veel kleine bedrijven simpelweg funest. Gevolg: ze nemen geen mensen meer aan en hun ontwikkeling stagneert. Verder lijkt het nieuwe ontslagrecht – waarvan niemand weet hoe het exact uitpakt – amper een verbetering. Ik zie veel meer in de Duitse aanpak waarbij voor bedrijven tot tien medewerkers een eenvoudiger regime geldt.' De al jaren stokkende kredietverlening baart eveneens zorgen. 'De strengere eisen aan banken zijn terecht maar worden in zo'n hoog tempo opgelegd dat de economie grote schade ondervindt. Een betere balans is nodig. Ook zouden alternatieve financieringsvormen veel meer gestimuleerd moeten worden.'

Startersparadijs

Stel, Biesheuvel vervuult de ONL-schaduwregering voor een echt kabinet. Welke onderwerpen hebben dan topprioriteit? 'Naast een substantiële lastenverlichting voor ondernemers zal meer differentiatie van maatregelen voor grote en kleine bedrijven een belangrijke economische stimulans opleveren. Verder is de regeldruk ondanks alle voornemens en grote woorden nog altijd enorm. De rijksoverheid nam weliswaar een aantal goede maatregelen, maar lokaal en vanuit Brussel komen er juist weer regels bij.'

CEMENT VAN DE SAMENLEVING

Biesheuvel benadrukt het grote belang van lokale bedrijvigheid voor de maatschappij. 'Denk aan de sponsoring van verenigingen en goede doelen. Of aan het Keurmerk Veilig Ondernemen waarbij plaatselijke ondernemers vaak als trekker fungeren. Zij zijn het cement van de samenleving.' Voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen presenteerde ONL een Ondernemersmanifest met twintig aanbevelingen. 'Die hebben we door heel het land onder de aandacht gebracht van de lokale politiek. Door de decentralisatie krijgen gemeenten veel extra taken op hun bord waarbij ze ondernemers hard nodig hebben. Daarom is het goed dat coalitiepartijen zodra de gemeentesturen zijn gevormd het gesprek aangaan met ondernemers. Dus niet wachten met verantwoording afleggen tot de volgende verkiezingen maar direct de dialoog zoeken. En uitleggen waarom de – vaak onvermijdelijke – compromissen tot stand zijn gekomen. Het is ook een goede gelegenheid om een groeidebat te starten. Nieuwe colleges onderzoeken dan samen met ondernemers wat nodig is om de lokale economie een impuls te geven. Zo ontstaat commitment en wederzijds begrip.'

Als ik het voor het zeggen had, worden vijf jaar lang alleen maar regels geschrapt en komen er geen nieuwe bij.' Biesheuvel wil ook fors inzetten op startende bedrijvigheid. 'Nederland moet een startersparadijs worden, één groot *startup bootcamp*. Bijvoorbeeld door een belastingvrijstelling in de eerste drie jaar. En een verplichting voor kennisinstellingen om een deel van hun budget vrij te maken voor startersondersteuning. Dergelijke maatregelen zorgen voor innovatie en groei. Ze maken Nederland sterker. En daar is het mij uiteindelijk om te doen.' ■